

ПОД *сказки*

Месечен информационен бюлетин на ПОД Алианц България, юли 2017 г.

ПОД Алианц България

Allianz

МОЖЕ ДА РАСТАТ, НО НЕ СТАРЕЯТ?

И лятото гоуе...

За едни – вече с палми и спокойствие по бреговете на ваканционен остров, а за други – все още само с нетърпеливото потракване в стил морзовия „SOS“ сигнал по стъкления похлупак на миналогодишен морски сувенир... върху бюрото в офиса. Важното е, че през този месец **и възрастни, и млади** започват да говорят някак по-споделящо, енергично и оживено. И се усмихват.

Нека си говорят

Теоретици, практики и политици в пенсионното осигуряване говорят непрестанно за преодоляване на дистанцията между поколенията, защото всяко поколение следва да помага на другото за благоденствието в обществото като цяло. **Но какво говорят самите поколения, когато не са в качеството си на теоретици, практики и политици?**

Младите обичат да се шегуват с възрастните, когато възрастните им говорят за младостта. Понякога шегите са добронамерени и закачливи, понякога – иронични, изказани по начин, който е разбираем по-скоро за чатещите модерния и **яко-дигитален** жаргон.

Възрастните, от своя страна, обичат да поучават младите, когато младите им говорят за възрастта. Понякога съветите са доброжелателни и настоянически, понякога – мъдри, изказани по начин, който е разбираем предимно за владеещите традиционната и **словесно-монологова** аргументативност.

Очевидно, всяко поколение има какво да каже на другото, но неминуемо го казва така, че да е разбираемо предимно за самото него.

Всъщност, разговарят ли поколенията, когато си говорят?

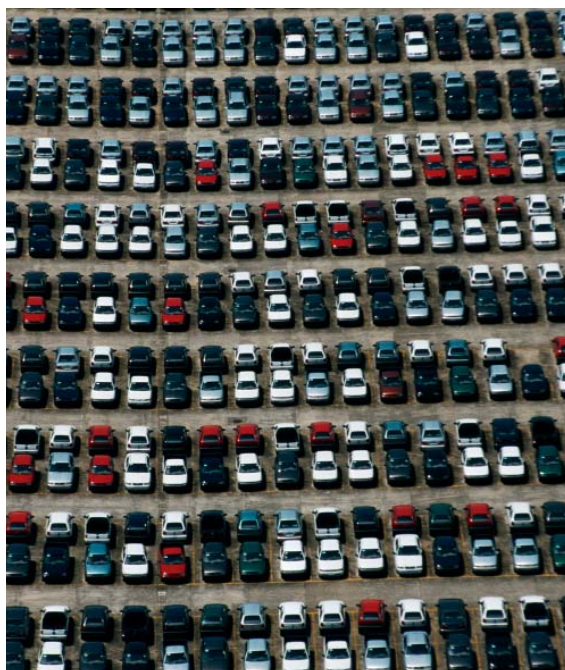
С усмивка срещу старостта

Въпреки че няма еднозначен отговор на този въпрос, общото при различните поколения е, че независимо от възрастта, едните обикновено подминават другите с усмивка (и обратното).

Причината?

Младите са винаги толкова убедени, че възрастните не знаят какви ги вършат днес, колкото и възрастните – че младите не знаят какво ги чака утре. При това, всеки е сигурен, че именно той, а не другият, разбира по-добре как стоят нещата. Естествено, „незнанието“ на едните извиква насмешка сред „знаещите“ други. В такива ситуации политическите песимисти ще открият търсената от тях безнадежност в общуването между поколенията и ще извлекат изводи за пагубните последици от това в социално-икономически план. После ще заключат, че проблемите са ясни, но в държавната хазна няма достатъчно средства, за да бъдат разрешени. За разлика от тях, икономическите оптимисти ще видят в описаното поведение на възрастните и младите – потвърждение на гумите на американския комик *Michael Pritchard*, за когото **“човек не престава да се смее, защото остарява, а остарява, защото спира да се смее”**.

Един от онези дни...

Всеки от нас е имал поне един от онези дни, в които сте напълно изтощени, но не виждате постигнат резултат от своите усилия. Какво имам пред вид?

Ставате рано сутрин. Понечвате в просьница да изключите досадната аларма на телефона. Изпускате го. Батерията отскача някъде под леглото, а капакът – под нощното шкафче. Тръгвате към банята за сутрешния тоалет. Вратата на кухнята е отворена. На плота пред мивката – купчина съдове и прибори... от вечерта. Решавате да ги измиете преди да довършите сутрешния си тоалет. Препаратът за миене е свършил. Добре е да го запишете в списъка с предстоящи покупки в органайзера на телефона – все пак сте дигитални.

Така че, трябва ви мобилният телефон. Връщате се и събирате частите му. Включвате го. Батерията е изтощена. Ще ви е нужно зарядно. Отивате в коридора. Зарядното трябва да е в чантата на дъщеря ви, защото го ползвате заедно, след като тя е изгубила своето на ученическо парти, а ново такова е скъпо. Отваряте чантата и първото, което виждате – изчезналия ученически бележник. Разлиствате бележника – три слаби оценки и забележка. Дъщеря ви е вече в банята. Нямате време да разговаряте. Обличате се и излизате. Колата не може да запали. Акумулаторът е с паднал заряд. На спирката изпускате автобуса. Стигате в офиса с голямо закъснение. Шефът ви звъни на стационарния телефон – бесен. Имало е нужда от мнението ви по теми от приключила вече среща.

Равносметката готук:

1. Без сутрешен тоалет сте.
2. Телефонът ви не е зареден.
3. Съдовете не са измити.
4. Не сте говорили с дъщеря си за поведението ѝ.
5. Бизнес срещата е провалена.

А Все още е само началото на деня и вие се чувствате съсипани.

В този момент се сещате (не без определена доза „синовна завист“) за пенсионирания си родител, който има цял ден на разположение за своите занимания.

127

години опит
на Allianz SE

ПОД АБ

гружество
на годината
за седми път

Обикновено по това време, той отива да полее моравата пред семейния ви дом на село. Изважда бавно макарата с градинския маркуч. Размотава го внимателно, но вижда на улицата пред входната врата окаляната си кола, с която е ходил вчера по полето, където работи на половин ден, за да си допълва пенсията.

Решава да измие първо колата, защото вечерта ще идва до града да види внучката си. Отправяйки се към колата, няма как да не забележи пощенската кутия с подаващия се от нея голям плик, който сте му изпратили с албума от последната ви семейна екскурзия в чужбина. Интернет е все още изпитание за него и той отдавна ви моли за снимки на нормална фотографска хартия. Определено ще реши да прочете първо пощата.

Топло е, и със сигурност ще отиде да си вземе безалкохолно от хладилника. Оставя пакета на масата във всекидневната и тръгва към кухнята, където с изненада открива дистанционното за телевизора, което се издирва от няколко дни. Ще може да си върне програмата назад и да гледа пропуснатото интересно телевизионно шоу. Но ще му трябват очилата. Отива към спалнята, за да ги вземе от нощното шкафче. Редно е първо да оправи стаята, защото може да наминат съседите на кафе. Забелязва саксията със завехналите цветя на прозореца. Поглежда навън и... вижда маркуча, който необезпокоявано и безконтролно полива плочките по алеята към входната врата, в посоки по свое собствено усмотрение.

Равносметката дотук:

1. Моравата не е полята.
2. Колата не е измита.
3. Албумът не е разгледан.
4. Не е пил безалкохолно.
5. Не е гледал телевизионното шоу.

А все още е само началото на деня и той се чувства изморен.

Размислите ви Внезапно са прекъснати от вашия колега по Бюро, който с изненада (първо – неговя, после и ваша) констатира, че сте на работа, след като бяхте си пуснали за днес един почивен ден, за да посетите своите родители на село.

По думите на британския писател Terry Pratchett „... у всеки възрастен човек живее млад, който се пита: Какво стана?“

А какъв човек живее у всеки млад човек? И дали изобщо младите се питат какво ще стане?

„Иновативен“ финансов план

В никакъв случай не бива да очаквате, че в този момент ще ви предложим допълнително пенсионно осигуряване (ДПО) като панацея на изброените по-горе житейски неволи. Би било банално. И ние го знаем. Затова, няма да го направим. Въпросът обаче остава, дори и без темата за ДПО: **Какво ще правите след 30-40 години, когато се пенсионирате, т.е. когато престанете да живеете за да работите, и започнете да работите за да живеете?**

Определено ви е нужен някакъв план... иновативен финансов план.

В своя публикация¹ в *New York Times* писателят *John Schwartz* посочва, че **много рядко в историята се появява човек, който вижда нещата по коренно различен начин и който ни помага да променим своя мироглед.** За него, *Timothy Bowers* е точно такъв. Проницателността на *Timothy Bowers* в света на инвестициите и пенсионното осигуряване е в състояние да промени начина, по който гледаме на бъдещето.

Но както посочва авторът на публикацията, със сигурност няма да откриете този гигант на мисълта в изследванията и учебниците на *Harvard Business School*, нито ще видите неговата бронзова статуя на *Wall Street*. Този пропуск вероятно е свързан и с факта, че *Timothy Bowers* има три годишна присъда за банков обир, с ефективно изпълнение в *Hocking Correctional Facility, Nelsonville, Ohio*. Не е новина, че много хора стигат до затвора, когато подобни техни финансови планове се провалят. Но новина е, че забогатяването от обира никога не е било цел на *Timothy Bowers*. Целта е била да влезе в затвора. За да се пенсионира.

И действително, след като взима в плик от банков касиер четири двадесет доларови банкноти, *Timothy Bowers* веднага се предава сам на охраната на банката. По време на процеса той обяснява на съдията, че всеки момент ще навърши 63 години и току-що е загубил работата си. Много малка е на тази възраст вероятността да си намери друга работа, при това дори на минимална заплата. След излежаване на присъдата от три години затвор, *Timothy Bowers* ще е навършил 66 години и ще може да живее от пенсията си, която на тази възраст ще му отпуснат от обществената осигурителна система. Така с едно действие *Timothy Bowers* решава проблемите си с пенсионното и здравно осигуряване. **Иноватор, специалист по екзистенциален социално-инвестиционен инженеринг или просто... пенсионер-визионер?**

От Плевен, та в Америка

Подобни финансови решения не са американски патент. Преди седем години учителка по български език и литература обрала банка в Плевен с pistolет-играчка, за да осигури средства да замине със сина си за Атланта. Удивителен е аналогичният подход както на имигрантите, отправени се към САЩ, за да живеят по-добре, така и на самите американци, които се опитват да оцелеят там.

В същото време, и сред тези, които още не са емигрирали от България, оценката за адекватността на пенсиите от обществената осигурителна система в нашата страна е крайно негативна. Официално публикуваните данни

март
2017
ПОД АБ управлява
над 2639 млн. лв.*

март
2017
осигурени в ПОД АБ
са над 1002 хил.
лица*

*По данни на
Комисия за финансов
надзор към 31.03.2017 г.

www.fsc.bg

¹ "A Financial Plan That Comes With Mug Shots", *John Schwartz, New York Times, 07.01.2007 г.*

В статистическия бюлетин на Националния осигурителен институт (НОИ) към 31.03.2017 г. потвърждават това мнение. Средният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст (без великденска и коледна добавка) за 2016 г. е 361.96 лв. С ПМС № 23 от 26.01.2017 г. размерът на линията на бедност в България е определен на 314 лв. за тази година. По данни на ИССИ към КНСБ (към декември 2016 г.), за да живее нормално, едно четиричленно семейство се нуждае от 562 лв. на човек на месец. **Данните за средния размер на пенсията, линията на бедност и жизнен минимум, в комбинация със състоянието на затворите в страната, определено навеждат на мисълта, че дори примерът на Timothy Bowers не работи в България. Просто не си заслужава.**

За теглото и... теглилата

Темата с адекватността на пенсиите от обществената осигурителна система в България редовно нажежава политическия спектър в страната. Така беше и през изминалия месец. Една от първите теми след стартиране на новоизбрания парламент беше същата стара тема – за увеличаването на пенсиите за трудова

дейност от обществената осигурителна система. Провеодоха се интензивни дебати в Комисията по труда, социалната и демографската политика към Народното събрание и в Комисията по осигурителни отношения към Националния съвет за тристранно сътрудничество относно внесен законопроект за изменение на Кодекса за социално осигуряване. Заявената от вносителите цел, а именно: преизчисляване на т.нар. „стари пенсии“ за трудова дейност, отпуснати до 31.12.2012 г., със средномесечния осигурителен доход за страната за 2012 г., раздели депутатите в парламента на две равни по численост групи, като в крайна сметка не получи експертната подкрепа на нито едно министерство, държавна институция или социален партньор.

Не че увеличението на пенсиите не беше заявено като цел на всички. **Проблемът се състои в това, че евентуалното преизчисляване на отпуснати пенсии от обществената осигурителна система със средномесечен осигурителен доход за страната, формиран след тяхното отпускане, беше окачествено като разрушително за основните принципи на равнопоставеност и солидарност в тази система.**

Това означава, че след като веднъж ви бъде отпусната пенсия от обществената осигурителна система, вероятността тя (пенсията ви) да „остаре“ нараства с всяка изминала година след пенсиониране, защото средномесечният осигурителен доход, от който ще се отпускат пенсиите през следващите години, нараства. Всъщност, законът предвижда осъвременяване на тези пенсии по т.нар. „**златно швейцарско правило**“. Според него пенсиите, отпуснати до 31 декември на предходната година, се осъвременяват ежегодно от 1 юли с процент, равен на сбора от 50 на сто от нарастването на осигурителния доход и 50 на сто от индекса на потребителските цени през предходната календарна година.

Разбира се, това се случва с решение на надзорния съвет на НОИ. И като всяко нещо, което се случва по нечие решение, то може и да не се случи, или да не се случи точно така, както го очаквате, ако самото политическо решение е пенсиите да се замразят, както беше през 2010 г. – 2012 г. например.

В масовия случай предвиденото осъвременяване по това правило обикновено осигурява увеличение от по няколко стотинки на ген до следващото осъвременяване от първи юли догодина.

Още от 30-те години на миналия век златният стандарт е отменен. Така че тези стотинки дори не са златни.

А що се отнася до „швейцарското“ им измерение, макар и да се цитират подобни едноименни правила в обществената осигурителна система на България, българският пенсионер едва ли ще успее да стигне до Швейцария. Под въпрос е дори еднопосочният му билет до Тутракан.

Предложението, което не беше обсъдено в посочените комисии, а именно увеличението на пенсиите от обществената осигурителна система да се постигне посредством генерално преосмисляне на тежестта на една година осигурителен стаж в използваната от НОИ формула, повдига въпроса:

Кой по-добре от самите вас може да оцени теглото на една година положен от вас труд и свързаните с това ваши ежедневни теглила на трудовия пазар в България?

Може да растат, но не стареят

При всички обременяващи ни ежедневни тревоги, свързани с дома, с намирането на по-доходна работа, с грижата за възпитанието на децата и помощта за по-възрастните ни близки, едва ли ДПО е първото нещо, което сме записали в органайзера на мобилния си телефон, независимо колко сме дигитални. Със сигурност, належащите битови сметки и покупки, както и поканата за партито на приятелите ни през уикенда, ще са много по-напред в списъка с приоритети. В този ред на мисли, независим е опитът на осигурителен посредник да ви пресрещне някъде по ежедневните ви маршрути със своето настойчиво и любезно предложение, че трябва вече да мислите и за ДПО. За кое по-напред да мисли човек?

Като пенсионноосигурително дружество на годината² за седми пореден път в категорията допълнително доброволно пенсионно осигуряване, ние в ПОД Алианс България имаме друго предложение – да забравите за ДПО.

² Организатори на конкурса са Висшето училище по застраховане и финанси, Асоциацията на българските застрахователи, Българската Асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване, Фондация „Проф. д-р Велеслав Гаврийски“ и БАЗБ

Макар да става дума все за пенсионно осигуряване, за разлика от обществената осигурителна система, при осигуряването в капиталов пенсионен фонд има нещо коренно различно. Тежестта на участието ви в такъв фонд се определя не с политическо решение в зависимост от общите харчове в държавата, а на базата на размера на направените от вас и вашия работодател вноски, върху които разпределяме инвестиционен доход. Неимоверно много време и специализирани инвестиционни познания са нужни, за да си осигури човек възвръщаемост на някаква своя дългосрочна инвестиция, например в средногодишен размер от 4%. Само времето и познанията обаче не са достатъчни. Като независим гребен инвеститор едва ли бихте могли да следите в детайли ежедневното движение на индексите на световните финансови пазари, да разработвате адекватни на пазарните тенденции инвестиционни решения, както и да постигнете икономии от мащаба, характерни за институционален инвеститор, който прави единствено и само това, управлявайки за целта големи обеми от активи. А точно такива са капиталовите пенсионни фондове, в които участват стотици хиляди лица, формиращи със своите средства сумарно огромни инвестиционни ресурси.

По данни на Комисията за финансов надзор (КФН) към 31.03.2017 г. във всички управлявани от ПОД Алианс България пенсионни фондове се осигуряват над един милион лица, а управляваните нетни активи са над 2.6 млрд. лв.

За периода 2002 г. – 2016 г. средногодишната доходност³, разпределена по индивидуалните партиди на осигурените при нас лица е както следва: 4.12% (УПФ); 4.11% (ППФ) и 4.41% (ДПФ). (Периодът в примера е избран така, че да включва и последната световна финансова криза).

Определено не всички от осигурените при нас лица са финансови аналитици или инвестиционни мениджъри, но всички те получават полагащата

им се доходност, пропорционално на своето участие във фонда, благодарение на задълбочените сравнителни анализи на световните финансови пазари, извършвани ежедневно от професионалния специализиран екип на ПОД Алианс България, в рамките на изградените системи за измерване и управление на риска, при стриктното спазване на законовите изисквания, предписанията и инвестиционното know-how на Allianz SE, Мюнхен, Германия. Така, без да е необходимо да полагате никакви допълнителни усилия и без допълнителни грижи, средствата по индивидуалната ви партида могат да нарастват именно благодарение на професионалните, тясно специализирани познания и опит на експертите в пенсионното гружество.

По този начин, докато вие работите за семейството си, парите в капиталовия пенсионен фонд ще работят за вас, дори „забравени“ от вас самите. При така осъществяваната ежедневна оценка на активите на капиталовите фондове и обявяване на стойността на един дял всеки ден, нито натрупаните по партидата ви средства,

³ Посочените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати. Допълнително обяснение на значението на показателите за доходност и инвестиционен риск, може да намерите на адрес: <http://www.fsc.bg/d.php?id=3184>

нито пенсията, която бихте получавали именно от тях, може да остарее както остаряват пенсиите, отпуснати от обществената осигурителна система.

Разбира се, ако все пак след Включването си в капиталов пенсионен фонд „забравите“ за ДПО, ние със сигурност няма да забравим за вас. Още със сключване на осигурителния договор ще ви предложим възможност за електронен достъп до индивидуалната ви партита, за да проследявате движенията по нея.

Съзнаваме, че когато информацията е само на един „клик“ разстояние, нейната непосредствена достъпност *по всяко време и отвсякъде* намалява клиентското желание за редовното ѝ проследяване. Ето защо, ще ви предоставяме и индивидуално извлечение от партитата поне веднъж годишно.

Това никога не е било само законова формалност за нас, защото сме убедени, **че написаното не винаги остава, особено ако е на хартиен носител, но то определено задължава, както пишещия за същността на написаното от него, така и получателя – за проследяване и съхраняване на написаното.**

В списъка

Пенсионното осигуряване има колкото финансова страна, толкова и чисто времева. Всъщност, това е форма на финансово обезпечаване срещу отминаващото време. ДПО представлява допълнително обезпечение.

А времето със сигурност отлита, при това не само с редовните и чартърните полети на дъщеря ви за чужбина, а и за вас самите, които *не летите*, а само регулярно следите таблото със списъка на пристигащите самолети на софийското летище.

В такива моменти всичко преминава през съзнанието ви като на лента.

Определено си спомняте съвсем ясно, сякаш е вчера, как кандидатствате с детето си за детската градина с огромната изискуема се по

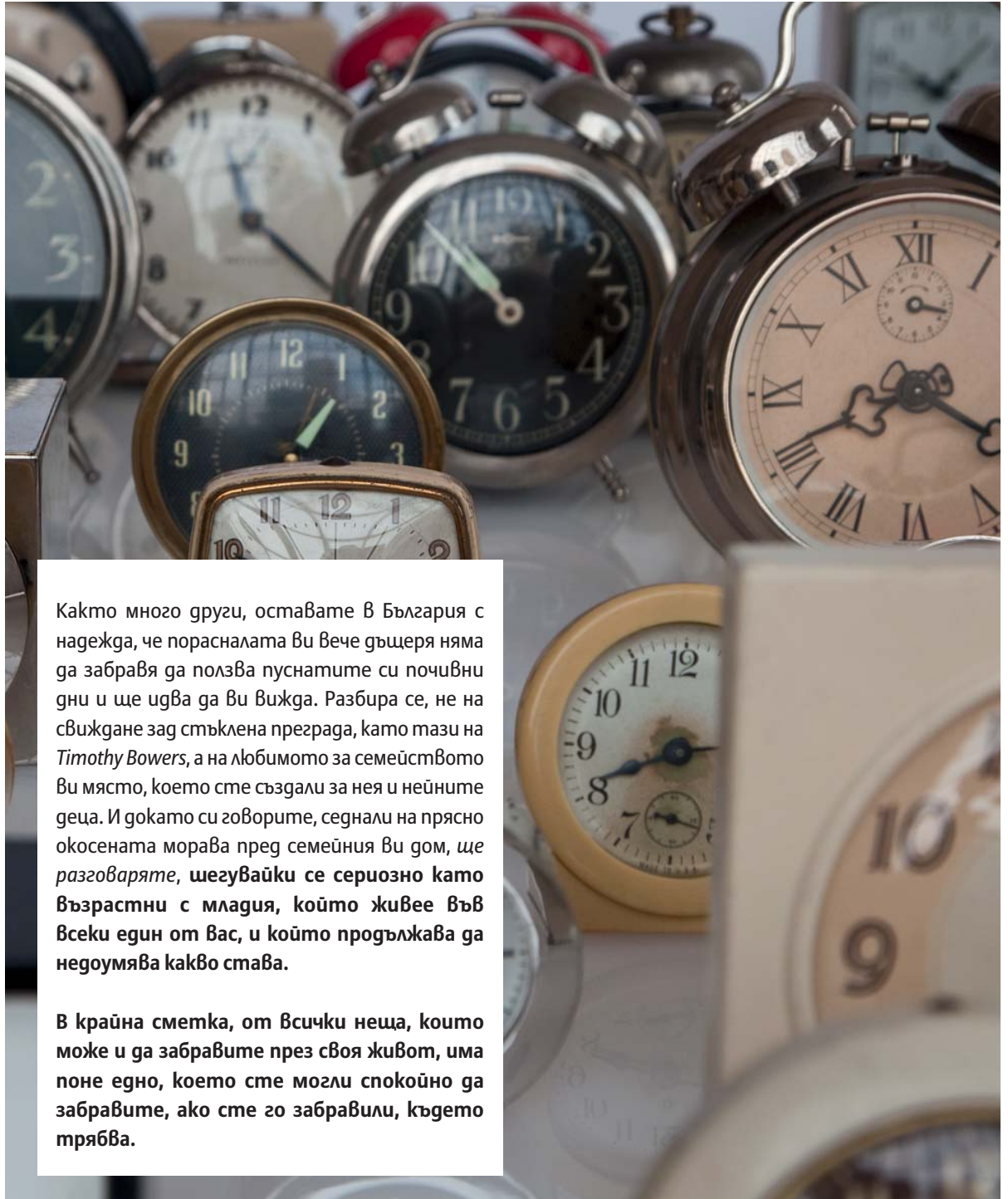

закон документация (почти като за обществена поръчка). След продължителните нерви и очакване, вие сте щастливи – детето ви се е класирало в списъка на елитното детско заведение. Още без да са отшумели напълно емоциите по този тема, започва събирането на необходимите доказателства (почти като за обстоятелствена проверка при нотариус), а след това и нервното ви обикаляне пред предпочитаното училище, за да видите дали са излезли списъците с класираните за прием в първи клас.

Следва приемът в университет в чужбина с отпусната стипендия. Още няколко години и следите нетърпеливо дали ще се появи името на дъщеря ви в списъка със спечелилите зелена карта за САЩ. Вече сте спокойни и горди, че детето ви се е устроило в чужбина. Поне за сега. Докато то самото още не е за пенсия. Може би е добре да му препратите историята на Timothy Bowers... за всеки случай, да не храни големи надежди и там.

Така в един обикновен ден, след поредния изпратен полет, с изненада се оказвате в кварталната пощенска станция да проверите дали самите вие сте се класирали в списъка с коледните и великденски ваучери, отпуснати по инициатива на Омбудсмана на РБ.

Reminder

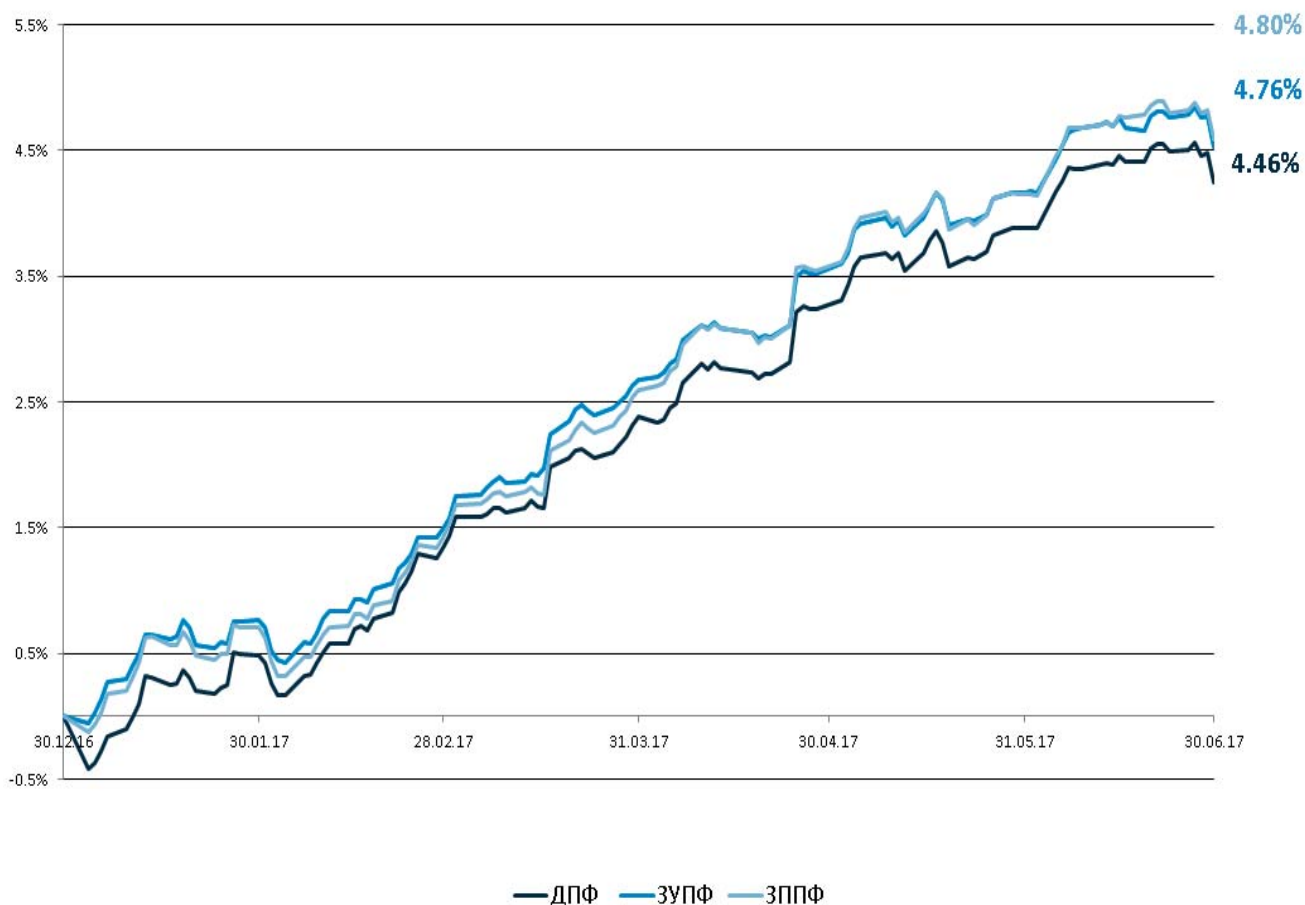

Както много други, оставате в България с надежда, че порасналата ви вече дъщеря няма да забравя да ползва пуснатите си почивни дни и ще идва да ви вижда. Разбира се, не на свиждане зад стъклена преграда, като тази на *Timothy Bowers*, а на любимото за семейството ви място, което сте създали за нея и нейните деца. И докато си говорите, седнали на пряно окосената морава пред семейния ви дом, *ще разговаряте, шегувайки се сериозно като възрастни с младия, който живее във всеки един от вас, и който продължава да недоумява какво става.*

В крайна сметка, от всички неща, които може и да забравите през своя живот, има поне едно, което сте могли спокойно да забравите, ако сте го забравили, където трябва.

Инвестиционни резултати на управляваните пенсионни фондове

От началото на годината към 30.06.2017 г.

	ДФФ	ЗУПФ	ЗППФ
Стандартно отклонение ¹	1.55%	1.33%	1.50%
Коефициент на Шарп ²	3.11	3.84	3.43

За различни периоди към 30.06.2017 г.

Доброволен пенсионен фонд

Задължителен универсален пенсионен фонд

Задължителен професионален пенсионен фонд

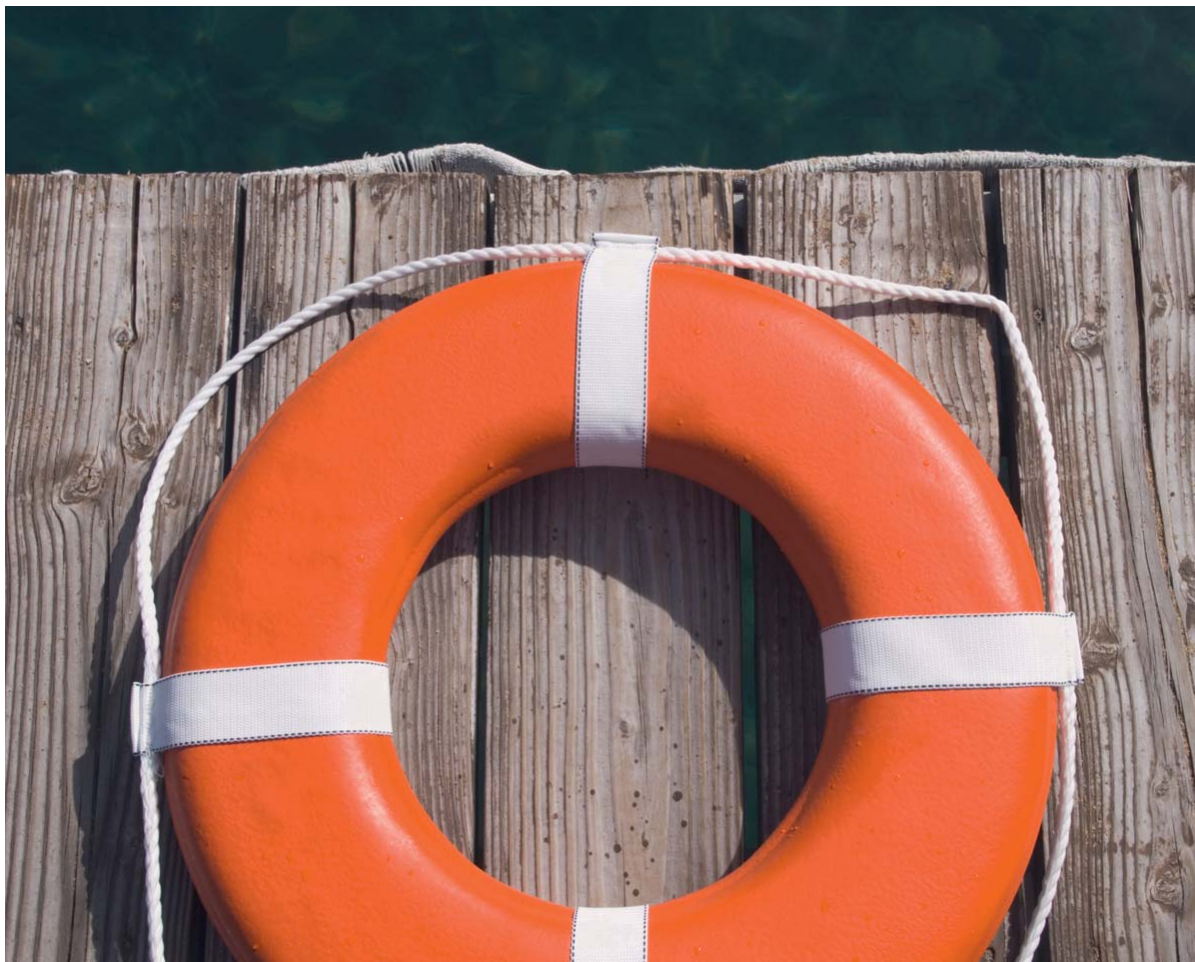
Доходност на год. база	1 г.	3 г.	5 г.	10 г.	MAX ³
ДПФ	10.13%	3.79%	5.79%	2.01%	3.65%
ЗУПФ	9.70%	3.05%	4.92%	1.86%	3.30%
ЗППФ	10.38%	3.21%	5.18%	1.81%	3.28%
Стандартно отклонение ¹ на год. база					
ДПФ	2.08%	3.87%	3.22%	3.82%	3.45%
ЗУПФ	1.93%	3.65%	3.04%	3.44%	3.11%
ЗППФ	2.13%	3.70%	3.11%	3.73%	3.35%
Коефициент на Шарп ² на год. база					
ДПФ	5.03	1.03	1.82	0.32	0.71
ЗУПФ	5.21	0.89	1.64	0.32	0.68
ЗППФ	5.03	0.92	1.69	0.28	0.62

¹ **Стандартното отклонение** на доходността характеризира променливостта в постигнатата доходност от управлението на активите на пенсионните фондове, оценена посредством степента на ежедневните колебания в стойността на един дял.

² **Коефициентът на Шарп (Sharpe ratio)** е показател, който съпоставя постигнатата доходност от управлението на инвестиционен портфейл и поетия риск за постигане на тази доходност.

³ От 01.07.2004 г.

Представените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати. Дружеството не гарантира положителна доходност и стойността на дяловете може да се понижи. Допълнително обяснение на значението на показателите за доходност и инвестиционен риск, може да намерите на адрес: <http://www.fsc.bg/d.php?id=3184>

Бюлетина подготвят:

Николай Славчев, PhD, Главен методолог
Рени Енгибарова, Отговорен актьер
Александър Стойков, специалист „Дигитален маркетинг“

Статии и анализи
Инвестиционни резултати
Графичен дизайн и предпечат

ПОД Алианс България

бул. „Цар Борис III“ №19Б, София, ПК 1612, България

Тел.: +359 2 933 48 00 ; Факс: +359 2 981 53 02

E-mail: pod@allianz.bg

www.allianz.bg